

Öğrencilerin Aile İçerisinde Konuşulan Cinsel Konular ile Cinsellikten Kaçınma Durumları

Özlem KAPLAN^{1*} Salime MUCUK¹

¹ Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Türkiye

Makale Bilgisi

Makale Geçmişi

Geliş Tarihi: 11.10.2022

Kabul Tarihi: 12.07.2023

Yayın Tarihi: 25.04.2024

Keywords

Aile,
Cinsel İletişim,
Kaçınma,
Öz Yeterlilik,
Hemşirelik Öğrencileri.

ÖZET

Bu araştırma, öğrencilerin aile içinde konuştukları cinsel konuları ve cinsellikten kaçınma durumlarını cinsiyete göre incelemeyi amaçlamaktadır. Tanımlayıcı türde olan çalışma bir üniversitenin 2021-2022 öğretim yılında eğitim gören 272 hemşirelik bölümü öğrencisi ile yapılmıştır. Veriler Kişisel Bilgi Formu, Cinsellikten Kaçınma Karar Dengesi Ölçeği, Cinsellikten Kaçınma Öz yeterlilik Ölçeği ve Aile içinde Ağırıklı Olarak Konuşulan Cinsel Konular Ölçeği ile toplanmıştır. Kadın öğrenciler anneleri (%86.2) ve babaları (%15.2) ile çoğunlukla menstruasyon hakkında konuşmaktadır. Erkekler anneleri ile en fazla kürtaj (%13.1) babaları ile cinsel ilişki (%15.5) ile ilgili konuşmaktadır. Kadınların Cinsellikten Kaçınma Öz yeterlilik Ölçeği puanları (25.21±3.91) erkeklerinkinden (21.07±5.32) fazladır (p<0.05). Kadınların Cinsellikten Kaçınma Karar Dengesi Ölçeği dışsal yarar algısı puanı (15.14±3.34) erkeklerden (13.08±3.43) yüksek iken (p<0.05) erkeklerin zarar algısı puanı (17.86±5.60) kadınlarınkinden (16.09±5.18) fazladır (p<0.05). Kadınların Aile içinde Ağırıklı Olarak Konuşulan Cinsel Konular Ölçeği anne ile iletişim puanları (12.95±9.53) erkeklerden (6.09±5.75) fazladır (p<0.001). Baba ile iletişim puanları ise benzerdir (p>0.05). Erkek öğrencilerde anne ile cinsel konularda iletişim ile içsel ve dışsal yarar algısı arasında kadınlarda ise zarar algısı arasında pozitif yönlü ilişki tespit edilirken (p<0.05), baba ile iletişim arasında anlamlı bir ilişki belirlenmemiştir (p>0.05). Öğrencilerin cinsellik ile ilgili konuşmayı tercih ettiği ebeveyni çoğunlukla anneleridir. Bu durumun öğrencilerin cinsel kaçınmaları üzerinde olumlu etkisi olabilir. Ayrıca öğrencilerin baba ile iletişimin artırılması önerilir.

Sexual Issues that Students Talk about in Family and Avoiding of Sexuality

Article Info

Article History

Received: 11.10.2022

Accepted: 12.07.2023

Published: 25.04.2024

Keywords

Family,
Sexual Communication,
Avoidance,
Self-sufficiency,
Nursing students.

ABSTRACT

This study aimed to examine the sexual issues that students talk about in the family and their avoidance of sexuality by gender. This descriptive study was conducted with 272 nursing students in a university's 2021-2022 academic year. The Personal Information Form collected the data, Decisional Balance Scale for Sexual Abstinence, Self-Efficacy Scale for Sexual Abstinence, and Weighted Topics Measure of Family Sexual Communication. Female students mainly discussed menstruation with their mothers (86.2%) and fathers (15.2%). Men mainly discussed abortion (13.1%) with their mothers and sexual intercourse with their fathers (15.5%). The Women's Self-Efficacy Scale for Sexual Abstinence scores (25.21±3.91) were statistically significantly higher than men's scores (21.07±5.32) (p<0.05). Also, the external benefit perception scores of women (15.14±3.34) were considerably higher than men (13.08±3.43) (p<0.05). However, men's perception of harm score (17.86±5.60) was significantly higher than women's (16.09±5.18) (p<0.05). Women's Weighted Topics Measure of Family Sexual Communication scores with the mother (12.95±9.53) were significantly higher than men (6.09±5.75) (p<0.001). Communication scores with the father were similar (p>0.05). Moreover, a significant positive relationship was found between the perception of internal and external benefits in men students who talked about sexual issues with their mothers (p<0.05). The perception of harm in women had no significant relationship with communication with their fathers (p>0.05). The parent that students prefer to discuss sexuality with is mostly their mothers. This may have a positive effect on students' sexual avoidance. It is also recommended that students increase their communication with their father.

To cite this article

Kaplan, Ö. & Mucuk, S. (2024). Öğrencilerin Aile İçerisinde Konuşulan Cinsel Konular ile Cinsellikten Kaçınma Durumları, *Genel Sağlık Bilimleri Dergisi*, 6(1), 57-73. <https://doi.org/10.51123/jgehes.2024.112>

*Sorumlu Yazar: Özlem Kaplan, ozlem.kaplan@erciyes.edu.tr

GİRİŞ

Kültürel normlar ve cinsel konulara ilişkin bilgiler genel olarak aile tarafından iletişim, takip, denetim ve değer yargularıyla nesillere aktarılmaktadır. Cinsellikle ilgili aile içi iletişim, gençler arasında sağlıklı cinsel davranışı teşvik etmenin bir yolu olabilir. Ebeveynlerle cinsellik hakkında konuşmak, cinsellik ile ilgili değerler ve inançlar ve cinsel risk ve davranışların anlaşılması dahil olmak üzere cinsel gelişime rehberlik edebilir (Lefkowitz ve Espinosa-Hernandez, 2007; Widman ve ark., 2015). Bir araştırmada bazı öğrencilerin ebeveynlerinden cinsel eğitim almayı isterken (Somers ve Surmann, 2004) bazıları da bunun aksine ebeveynleri ile cinselliği konuşurken kendilerini rahatsız hissettiklerini, ebeveynlerinin özel hayatlarına karışacaklarını düşündüklerini ve cinsel olarak aktif oldukları algılanırsa cezalandırılmaktan korktuklarını bildirmişlerdir (Guilamo-Ramos ve ark., 2012). Ebeveynler ise cinsellikle ilgili iletişimin çocuklarının kafasında merak duygusu oluşturabileceği ve daha sonra çocuklarının cinsel aktiviteye başlamasına neden olabileceği düşüncesiyle cinsellik ile ilgili konuları konuşmaktan kaçınmaktadır. Bununla birlikte ebeveynler çocukları ile cinsellik hakkında iletişimi genellikle zor bulmaktadır. Bunun nedeni olarak ebeveynlerin utanması, bilgi eksikliği, kişilerarası beceriler konusundaki endişeleri ve genel olarak cinsellikle ilgili konularda ne kadar bilgi verilmesi gerektiğine ilişkin tedirginlikler belirtilmektedir (Malacane ve Beckmeyer, 2016). Bu bağlamda belirtilen faktörlere ek olarak sosyal tabular, inançlar ve kültürel tutumlar da ebeveynlerin çocukları ile cinsellik hakkında iletişimini kısıtlayan unsurlar olarak karşımıza çıkabilmektedir (Bacıoğlu ve Tezel, 2020; Bayrak ve ark., 2011).

Gençler ebeveynleriyle cinsellikle ilgili konuları konuşmaktadır ancak bu konuşmalar seyrek ve kapsam olarak da sınırlı olma eğilimindedir (Kauffman ve ark., 2013; Pariera ve Brody, 2021). Batıda (ör., İspanya, Amerika) yapılan çalışma sonuçlarına göre ebeveynler çocukları ile en az bir kez cinsel ilişki (Center for Latino Adolescent and Family Health, 2011) ve cinsel riskle ilgili konuları (Evans ve ark., 2020) konuşurken aile planlaması (Ritchwood ve ark., 2018), cinsel yönelim ve mastürbasyon (Center for Latino Adolescent and Family Health, 2011) gibi hassas konuları konuşmaktan kaçınmaktadır. Ülkemizde yapılan çalışmalarda ise ebeveynlerin çocuklarına en çok adölesan dönemi değişiklikleri, menstrual kanama, kadın-erkek vücut farklılıkları ve gebelikten korunma yöntemleri hakkında bilgi verdiği görülürken (Bacıoğlu ve Tezel, 2020; Kömürücü ve ark., 1990; Özan ve ark., 2004), en az cinsel ilişki hakkında bilgi vermektedir (Akın ve ark., 2010). Yapılan konuşmalar her ne kadar sınırlı olsada son yıllarda yapılan çalışmalarda ebeveynlerin çocuklarına cinsel ilişki konusunda bilgi verme eğilimlerinde artış olması da dikkat çekmektedir (Santa ve ark., 2015; Tuğut ve Gölbaşı 2019).

Aile ve gençler arasında cinsel konulardaki iletişim cinsiyete göre farklılaşabilmektedir. Yapılan bazı çalışmalarda kız üniversite öğrencilerinin cinsellikle ilgili konuları daha çok anneleriyle, erkek öğrencilerin ise babalarıyla konuştuğu belirtilmesine karşın (Evans ve ark., 2020; Karacan ve Balamir Bektaş, 2016; Ritchwood ve ark., 2018; Topkaya, 2012). Dutra ve ark., (1999) çalışmasında anne ve babayla konuşma açısından cinsiyetler arası fark bulunmadığı belirlenmiştir. Bununla birlikte ebeveynler çocuklarıyla cinsel konuları genellikle tek bir konuşma şeklinde gerçekleştirmektedir. Yapılan bu konuşma da genellikle ergenlik döneminde olmaktadır (Beckett ve ark., 2010).

Cinsel davranışa ilişkin karar dengesi, bir kişinin cinsel aktiviteye katılıp katılmama kararını verirken kullandığı bilişsel süreçleri tanımlamaktadır. Bu süreçler arasında cinsel risk algısı, cinsel değerler, cinsel tutumlar, cinsel normlar, cinsel öz-yeterlilik ve cinsel benlik saygısı yer alabilir. Karar dengesi, bir kişinin cinsel davranışını düzenleyen faktörlerin nasıl birbirleriyle etkileşime girdiğini yansıtır ve cinsel sağlık açısından önemlidir. Sağlıklı cinsel davranış geliştirilebilmek için riskli davranışı etkileyen faktörlerin değerlendirilmesi ve bu faktörlere yönelik müdahalelerin yapılması gerekmektedir (Hulton, 2001). Gençlerin cinsel ilişki yaşamadan önce ailesiyle bu konularda iletişim

kurması cinsel ilişkiye başlamayı geciktirme, aile planlaması yöntemlerinin bilinçli kullanımı gibi daha bilinçli cinsel davranışlar göstermesini sağlayabilmektedir. Ayrıca cinsel konularda iletişimin yüksek olması adölesan gebelik ve cinsel yolla bulaşan hastalık insidansının azalmasına da katkı sağlamaktadır (Widman ve ark., 2015). Dolayısıyla mevcut çalışmanın amacı, öğrencilerin aile içerisinde konuştukları cinsel konular ile cinsellikten kaçınma durumlarının cinsiyete göre incelenmesi ve aile içerisinde konuştukları cinsel konular ile cinsellikten kaçınma karar dengesi ve cinsellikten kaçınma öz yeterlilikleri arasındaki ilişkinin belirlenmesidir. Bu bağlamda gençlerin ebeveynleri ile cinsel konularda iletişime geçmesinin gençleri sağlıklı cinsel davranışa teşvik edebilecek bir yol olabileceği varsayılarak (Lefkowitz ve Espinosa-Hernandez, 2007; Widman ve ark., 2015) bu çalışmada aşağıda belirtilen araştırma sorularının cevapları aranmıştır.

Araştırma Soruları

- Öğrencilerin cinsellik ile ilgili özellikleri cinsiyete göre farklılaşmakta mıdır?
- Öğrencilerin aile içerisinde konuştukları cinsel konular cinsiyete göre farklılaşmakta mıdır?
- Öğrencilerin cinsellikten kaçınma karar dengesi ölçeği, cinsellikten kaçınma öz yeterlilikleri ölçeği ve aile içinde konuşulan cinsel konular ölçeği puanları cinsiyete göre farklılaşmakta mıdır?
- Öğrencilerin aile içerisinde konuştukları cinsel konular ile cinsellikten kaçınma karar dengesi arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
- Öğrencilerin aile içerisinde konuştukları cinsel konular ile cinsellikten kaçınma öz yeterlilikleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Araştırma tanımlayıcı tipte yapılmıştır.

Araştırma Yapılan Yer

Araştırma bir devlet üniversitesinin Sağlık Bilimleri Fakültesi (SBF) hemşirelik bölümünde yapılmıştır.

Örneklem

Araştırma evrenini 2021-2022 Öğretim yılında SBF’de eğitim gören 1. 2. 3. ve 4. sınıf hemşirelik öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmaya 18 yaş ve üzeri olan, çalışmaya katılmayı kabul eden öğrenciler dâhil edilirken evli öğrenciler çalışma dışı bırakılmıştır. Öğrencilere yapılan bilgilendirmeler sonrası çalışmaya 272 öğrenci katılmıştır. Araştırmanın gücünü hesaplamak için G*Power programında Cinsellikten Kaçınma Karar Dengesi Ölçeği puanı kullanılmış ve yapılan hesaplama sonucunda etki büyüklüğü 0.2 olarak tespit edilmiştir. Bu doğrultuda etki büyüklüğü: 0.2 örneklem sayısı: 272 ve güç:0.05 alınarak yapılan post power analizi sonucunda çalışma gücü %90 olarak belirlenmiştir.

Araştırma Modeli

Araştırma tanımlayıcı tipte yapılmıştır.

Araştırma Yapılan Yer

Araştırma bir devlet üniversitesinin Sağlık Bilimleri Fakültesi (SBF) hemşirelik bölümünde yapılmıştır.

Örneklem

Araştırma evrenini 2021-2022 Öğretim yılında SBF’de eğitim gören 1. 2. 3. ve 4. sınıf hemşirelik öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmaya 18 yaş ve üzeri olan, çalışmaya katılmayı kabul eden öğrenciler dâhil edilirken evli öğrenciler çalışma dışı bırakılmıştır. Öğrencilere yapılan bilgilendirmeler sonrası çalışmaya 272 öğrenci katılmıştır. Araştırmanın gücünü hesaplamak için G*Power programında Cinsellikten Kaçınma Karar Dengesi Ölçeği puanı kullanılmış ve yapılan hesaplama sonucunda etki büyüklüğü 0.2 olarak tespit edilmiştir. Bu doğrultuda etki büyüklüğü: 0.2 örneklem sayısı: 272 ve güç:0.05 alınarak yapılan post power analizi sonucunda çalışma gücü %90 olarak belirlenmiştir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin %69.1’i kadın ve yaş ortalaması 21.06 ±1.47’dir. Öğrencilerin %51,5’i yurttan kalmakta olup %60.3’ünün geliri giderine denktir. Öğrencilerin anneleri çoğunlukla ilköğretim (%51.8), babaları ortaöğretim mezunudur (%41.9). Katılımcılara ilişkin detaylı betimsel istatistiksel Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1

Öğrencilerin Sosyo-Demografik Özellikleri (N=272)

Tanımlayıcı Özellik	n (%)
Yaş*	21.06 ±1.47
Cinsiyet	
Kadın	188 (69.1)
Erkek	84 (30.9)
Yaşadığı yer	
Aile	115 (42.3)
Öğrenci evi	20 (6.2)
Yurt	140 (51.5)
Eğitim gördüğü sınıf	
1.Sınıf	51 (18.8)
2.Sınıf	75 (27.6)
3.Sınıf	72 (26.5)
4.Sınıf	74 (27.2)
Anne eğitim düzeyi	
İlköğretim	141 (51.8)
Ortaöğretim	94 (34.6)
Lisans ve üzeri	37 (13.6)
Baba eğitim düzeyi	
İlköğretim	92 (33.8)
Ortaöğretim	114 (41.9)
Lisans ve üzeri	66 (24.3)
Gelir durumu	
Gelirim giderimden az	85 (31.3)
Gelirim giderime denk	164 (60.3)
Gelirim giderimden fazla	23 (8.5)

* Ortalama ± Standart Sapma

Veri Toplama Araçları ve Süreci

Veriler, araştırma soruları doğrultusunda araştırmacı tarafından oluşturulan Kişisel Bilgi Formu, Cinsellikten Kaçınma Karar Dengesi Ölçeği, Cinsellikten Kaçınma Öz yeterlilik Ölçeği ve Aile İçinde Ağırlıklı Olarak Konuşulan Cinsel Konular Ölçeği ile toplanmıştır. Cinsellikten Kaçınma Karar Dengesi Ölçeği, Cinsellikten Kaçınma Öz yeterlilik Ölçeğinin Türkçe literatürde cinsel perhizi etkileyen faktörleri değerlendirecek geçerli ve güvenilir tek veri toplama aracı olması nedeniyle tercih edilmiştir. Benzer şekilde aile içi konuşulan cinsel konuları belirlemede ayrıntılı değerlendirme yapması ve bu doğrultuda geliştirilen tek ölçek olması nedeniyle Aile İçinde Ağırlıklı Olarak Konuşulan Cinsel Konular Ölçeği kullanılmıştır.

Öğrencilere gerekli açıklamalar yapılarak sözlü ve yazılı olurları alınmıştır. Çalışmaya katılmayı kabul eden öğrencilere anketler ders aralarında verilerek cevaplamaları ve sonrasında vermeleri istenmiştir. Anket doldurma işlemi yaklaşık olarak 10 dakika sürmüştür.

Kişisel Bilgi Formu: Araştırmacılar tarafından oluşturulan form yaş, sınıf, cinsiyet vb. sosyo-demografik özelliklerin bulunduğu sekiz, flört, cinsellik ile ilgili özelliklerin sorgulandığı altı soru olmak üzere toplamda 13 sorudan oluşmaktadır.

Cinsellikten Kaçınma Karar Dengesi Ölçeği (CKKDÖ): Cinsellikten Kaçınma Karar Dengesi Ölçeği Hulton (2001) tarafından geliştirilmiş ve kişilerde cinsellikten kaçınmanın yarar ve zarar algılarını ölçmektedir. Ölçeğin Türkçe geçerlik güvenirlik çalışması Karatan ve ark. (2021) tarafından yapılmıştır. Ölçek içsel yarar algısı (4, 5, 6, 9, 12. maddeler), dışsal yarar algısı (13, 14, 15, 16. maddeler) ve zarar algısı (1, 2, 3, 7, 8, 10, 11. maddeler) olmak üzere üç alt boyut ve 16 sorudan oluşmaktadır. Ölçeğin içsel yarar algısı alt boyutunda 'hamile kalma olasılığı cinsel ilişkiden uzak durma nedenlerinden biridir.'; dışsal yarar alt boyutunda 'sevdiğim/değer verdiğim insanları hayal kırıklığına uğratmak istemediğim için cinsel ilişkiden uzak dururum.'; zarar alt boyutunda ise 'bedenen gelişimini tamamlayan bir kişi, istediği zaman cinsel ilişkiye girmekte özgür olmalıdır.' benzeri maddeler yer almaktadır. Ölçek 5'li likert ile (kesinlikle katılıyorum: 5 puan, katılıyorum: 4 puan, kararsızım: 3 puan, katılmıyorum: 2 puan, kesinlikle katılmıyorum: 1) derecelendirilmiştir. Bazı maddeler ise ters kodlanmıştır (6, 8, 9, 11. maddeler). Ölçekten alınabilecek puan en az 16 en fazla 80'dir. Yüksek puanlar, bireyin cinsel perhizi destekleyen bir tutuma sahip olduğunu, düşük puanlar ise cinsel perhizi desteklemeyen bir tutuma sahip olduğunu göstermektedir. Orijinal ölçeğin Cronbach alfa katsayısı, içsel yarar alt boyutu için 0,61, dışsal yarar alt boyutu için 0,80 ve zarar alt boyutu için 0,88 olarak bulunmuştur (Hulton, 2001). Geçerlik güvenirlik çalışmasında Cronbach alfa katsayıları içsel yarar alt boyutu için 0,61, dışsal yarar alt boyutu için 0,77 ve zarar alt boyutu için 0,76 olarak tespit edilmiştir (Karatana ve ark., 2021). Yapılan bu çalışmada ise Cronbach alfa katsayısı içsel yarar alt boyutu için 0,74, dışsal yarar alt boyutu için 0,78 ve zarar alt boyutu için 0,82 olarak bulunmuştur.

Cinsellikten Kaçınma Öz yeterlilik Ölçeği (CKÖÖ): Cinsellikten Kaçınma Öz yeterlilik Ölçeği Hulton (2001) tarafından geliştirilmiş ve bireylerin cinsel perhiz öz yeterliliklerini değerlendiren 6 soru içermektedir. Ölçeğin Türkçe geçerlik güvenirlik çalışması Karatan ve arkadaşları (2021) tarafından yapılmıştır. Sorular emin değilim (1 puan) ve çok eminim (5 puan) arasında değişen 5'li likert ile derecelendirilmiştir. Ölçekten alınan puanlar 6-30 arasında değişirken, yüksek puanlar cinsellikten kaçınma öz yeterliliğinin yüksek olduğunu göstermektedir. Orijinal çalışmada Cronbach alfa katsayısı 0,91 iken (Hulton, 2001), geçerlik güvenirlik çalışmasında 0,88 olarak belirlenmiştir (Karatana ve ark., 2021). Yapılan bu çalışmada ise 0,81 olarak bulunmuştur.

Aile İçinde Ağırlıklı Olarak Konuşulan Cinsel Konular Ölçeği (AİAOKCKÖ): Aile İçinde Ağırlıklı Olarak Konuşulan Cinsel Konular Ölçeği Fisher (1987) tarafından geliştirilmiş ve kişilerin anne ve babasıyla gebelik, döllenme, menstrual kanama, cinsel ilişki, cinsel yolla bulaşan hastalıklar (CYBH), aile planlaması, kürtaj, fuhuş, eşcinsellik gibi dokuz konudan hangilerini konuştuğunu belirlemektedir. Ölçeğin Türkçe geçerlik güvenirlik çalışması Ebeoğlu ve Karacan (2017) tarafından yapılmıştır. Ölçek anne ve baba ile olan iletişimi ayrı ayrı ölçmekte olup her ikisi için de tek faktörlü bir yapıya sahiptir. Sorular 1 ile 5 arasında puanlanmaktadır. Ölçekten alınabilecek puanlar 9 ile 45 arasında değişmektedir. Toplam puanların yüksek olması cinsel konuların fazla konuşulduğunu göstermektedir. Ölçeğin Cronbach alfa katsayıları hem orijinal çalışma da hem de geçerlik güvenirlik çalışmasında anne ile iletişim için 0,88, baba ile iletişim için 0,86 olarak bulunmuştur (Ebeoğlu ve Karacan, 2017; Fisher, 1987). Bu çalışmada ise anne ile iletişim için 0,93, baba ile iletişim için 0,97 olarak belirlenmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırma verilerinin değerlendirilmesinde IBM SPSS (Statistics Package for Social Sciences) v.22 istatistik paket programı kullanılmıştır. Verilerin normal dağılım gösterme durumuna basıklık ve çarpıklık değerleri kullanılarak bakılmıştır. Sayısal verilerin normal dağılıma uygunluğu Kolmogrov-Smirnow testi, Skewness ve Kurtosis (+1.5 ve -1.5 arası) ile belirlenmiştir (Tabachnick ve Fidell, 2013). Genel güvenilirlik ve alt boyutların güvenilirliği için Cronbach Alfa katsayısı hesaplanmıştır. İkili grup karşılaştırmalarında normal dağılım gösteren verilerin analizinde Bağımsız örneklem için t-testi kullanılmıştır. Ölçekler arası ilişkilerin tespiti için Pearson korelasyon testinden yararlanılmıştır. Korelasyon katsayıları Cohen (1988) referans alınarak r değerinin 0,10-0,29 olması küçük, 0,30-0,49 olması orta ve 0,50-1,0 olması büyük güçte ilişki olarak değerlendirilmiştir. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR

Öğrencilerin Cinsellik ile İlgili Özellikleri

Erkek öğrencilerin %70,2'sinin, kadın öğrencilerinin %67,0'ının mevcut flörtü bulunmamaktadır. Erkek öğrencilerin %70,2'si, kadın öğrencilerin %61,2'si daha önce flörtü olduğunu belirtmiştir. Kadının evlilik öncesi cinsel deneyiminin olmasını erkek öğrencilerin %52,4'ü, kadın öğrencilerin %37,8'i doğru bulmadıklarını ifade etmişlerdir. Erkeğin evlilik öncesi cinsel deneyiminin olmasını erkek öğrencilerin %45,2'si kadın öğrencilerin %39,9'u doğru bulmadıklarını belirtmiştir. Erkek öğrencilerin %59,5'i, kadın öğrencilerin %84,6'sı hiç cinsel deneyimlerinin olmadığını ifade etmiştir. Erkek öğrencilerin ilk cinsel deneyim yaş ortalaması $18,11 \pm 2,84$, kadın öğrencilerin ise $20,81 \pm 1,36$ 'dir (Tablo 2).

Tablo 2

Öğrencilerin Cinsellik ile İlgili Özellikleri (N=272)

Tanımlayıcı Özellik	Kadın (n=188) n (%)	Erkek (n=84) n (%)	Toplam n (%)
Mevcut flört varlığı			
Evet	62 (33.0)	25 (29.8)	87 (32.0)
Hayır	126 (67.0)	59 (70.2)	185 (68.0)
Daha önce flörtü olma durumu			
Evet	115 (61.2)	59 (70.2)	174 (64.0)
Hayır	73 (38.8)	25 (29.8)	98 (36.0)
Kadının evlilik öncesi cinsel deneyiminin olmasını doğru bulma durumu			
Tamamen karşıyım	71 (37.8)	44 (52.4)	115 (42.3)
Olabilir normal karşıyorum	69 (36.7)	19 (22.6)	88 (32.4)
Kararsızım	48 (25.5)	21 (25.0)	69 (25.4)
Erkeğin evlilik öncesi cinsel deneyiminin olmasını onaylama durumu			
Tamamen karşıyım	75 (39.9)	38 (45.2)	113 (41.5)
Olabilir normal karşıyorum	63 (33.5)	24 (28.6)	87 (32.0)
Kararsızım	50 (26.6)	22 (26.2)	72 (26.5)
Cinsel deneyim			
Cevaplamak istemiyorum	24 (12.8)	20 (23.8)	44 (16.2)
Var	5 (2.7)	14 (16.7)	19 (7.0)
Yok	159 (84.6)	50 (59.5)	209 (76.8)
İlk cinsel ilişki yaşı (12 kişi; 3 kadın, 9 erkek)	20.81±1.36	18.11±2.84	21.06 ±1.47

Öğrencilerin Aile İçinde Konuştıkları Cinsel Konular

Kadın öğrenciler anneleri ile çoğunlukla menstruasyon (%86.2) ile gebelik (%62.8) hakkında konuşurken erkekler en fazla kürtaj (%13.1) ve gebelik (%11.9) ile ilgili iletişime geçmektedir (Tablo 3).

Kadın öğrencilerin babaları ile en fazla konuştuğu konu menstruasyon (%15.2) ile eşcinsellik (%12.0) olurken erkek öğrencilerinininki ise cinsel ilişki (%15.5) ile fuhuştur (%13.1) (Tablo 3).

Tablo 3
Öğrencilerin Aile İçinde Konuşulan Cinsel Konular (N=272)

Konular	Anne ile Konuşma*			Baba ile Konuşma*		
	Kadın (188)	Erkek (84)	Toplam	Kadın (188)	Erkek (84)	Toplam
	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)	n (%)
Gebelik	118 (62.8)	10 (11.9)	130 (47.3)	21 (11.0)	8 (9.5)	27 (9.9)
Döllenme	70 (37.2)	5 (6.0)	78 (28.4)	13 (6.8)	12 (11.3)	22 (8.1)
Cinsel İlişki	82 (43.7)	7 (8.5)	92 (33.5)	15 (7.9)	13 (15.5)	25 (9.2)
Menstruasyon	162 (86.2)	9 (10.7)	172 (62.5)	29 (15.2)	6 (7.1)	34 (12.5)
CYBH	65 (34.0)	3 (3.6)	68 (24.7)	18 (9.4)	7 (8.3)	25 (9.1)
Doğum Kontrolü	85 (45.21)	2 (2.4)	90 (32.7)	16 (8.4)	7 (8.3)	20 (7.4)
Kürtaj	67 (35.1)	11 (13.1)	78 (28.4)	13 (6.8)	8 (9.5)	21(7.6)
Fuhuş	50 (26.2)	8 (9.5)	58 (21.1)	19 (9.9)	11 (13.1)	30 (10.9)
Eşcinsellik	67 (35.1)	7 (8.3)	74 (26.9)	23 (12.0)	3 (3.6)	26 (9.5)

* Sadece evet yanıtları verilmiştir.

Cinsiyete Göre Öğrencilerin CKKDÖ, CKÖÖ ve AİAOKCKÖ Puanları

Öğrencilerin araştırma değişkenlerinden aldıkları puan ortalamalarının cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek amacıyla bağımsız örneklem için t-test analizi yapılmıştır. Analiz sonuçları Tablo 4'te yer almaktadır. Bu sonuçlar doğrultusunda cinsiyete göre CKKDÖ ölçeğinin dışsal yarar ($t=4.653, p<0.001$) ve zarar algısı ($t=-2.541, p=0.012$) alt boyut puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmaktadır. Kadınların CKKDÖ ölçeği dışsal yarar algısı puanı (15.14 ± 3.34) erkeklerden (13.08 ± 3.43) yüksek iken zarar algısında ise erkeklerin puanı (17.86 ± 5.60) kadınlarınkinden (16.09 ± 5.18) fazladır. İçsel yarar algısı alt boyutu ($t=1.368, p=0.172$) ve ölçek toplam puanları ($t=1.122, p=0.263$) arasında ise istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmamaktadır.

Cinsiyete göre CKÖÖ puanları incelendiğinde kadınların puanlarının (25.21 ± 3.91) erkeklerin puanlarından (21.07 ± 5.32) istatistiksel açıdan anlamlı bir şekilde daha fazla olduğu görülmektedir ($t=7.281, p<0.001$).

AİAOKCKÖ anne ile iletişim puanlarına bakıldığında cinsiyetler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($t=3.894, p<0.001$). Kadınların AİAOKCKÖ anne ile iletişim alt boyut puanları (12.95 ± 9.53) erkeklerin puanından (6.09 ± 5.75) daha fazladır. Cinsiyete göre AİAOKCKÖ baba ile iletişim puanlarının ise istatistiksel olarak farklılaşmadığı tespit edilmiştir ($t=1.341, p=0.624$).

Tablo 4

Bağımsız Örneklem T-Test Sonuçları (N=272)

Ölçek Adı ve Alt Boyutu	Cinsiyet		T	Toplam	
	Kadın (n=188)	Erkek (n=84)			
CKKDÖ	İçsel Yarar Algısı	17.23 ±3.10	16.66±3.38	1.368 0.172	17.06±3.19
	Dışsal Yarar Algısı	15.14±3.34	13.08±3.43	4.653 <0.001	14.50±3.50
	Zarar Algısı	16.09±5.18	17.86±5.60	-2.541 0.012	16.64±5.37
	Toplam Puan	48.47±5.92	47.61±5.62	1.122 0.263	48.21±5.84
CKÖÖ	Toplam Puanı	25.21±3.91	21.07±5.32	7.281 <0.001	23.91±4.80
	Anne ile İletişim	12.95±9.53	6.09±5.75	3.894 <0.001	12±9.41
	Baba ile İletişim	7.20±8.78	5.51±8.80	1.341 0.624	6.12±7.82

t: Bağımsız örneklem t testi, $\bar{x} \pm SS$: Ortalama ± Standart Sapma

Öğrencilerin Aile İçerisinde Konuştukları Cinsel Konular ile Cinsellikten Kaçınma Karar Dengesi ve Öz Yeterlilikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Kadın ve erkek üniversite öğrencilerinin aile içerisinde anne ve babalarıyla konuştukları cinsel konular ile cinsellikten kaçınma karar dengesi ve öz yeterlilikleri arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Analizi gerçekleştirilmiştir. Korelasyon analizi sonuçları Tablo 5'te yer almaktadır. Erkeklerin anne ile olan iletişimleri ile içsel yarar algısı ve dışsal yarar algısı puanları arasında pozitif yönlü büyük güçte bir ilişki olduğu belirlenmiştir (sırası ile $r= 0.565, p< 0.001$; $r= 0.637, p< 0.001$). Ancak CKKDÖ toplam puanı ($r=0.205, p=0.185$), zarar algısı alt boyutu ($r=-0.286, p=0.185$) ve CKÖÖ toplam puanları ($r=0,279, p=0.116$) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir.

Kadınların ise anne ile olan iletişimleri ile CKKDÖ zarar algısı puanları arasında pozitif yönlü küçük güçte bir ilişki olduğu saptanırken ($r=0.256; p= 0.256$) CKKDÖ toplam puanı ($r=0.117, p=0.242$), içsel yarar algısı ($r=-0.089, p=0.802$), dışsal yarar algısı alt boyutu ($r=0.258, p=0.633$), ve CKÖÖ toplam puanları ($r=-0.134, p=0.652$) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir.

Hem kadın hem erkek örnekleme baba ile cinsel konularda iletişim değişkeninin, CKKDÖ alt boyutları, toplam puanı ve CKÖÖ ile istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkiye sahip olmadığı tespit edilmiştir ($p> 0.05$).

Tablo 5

Öğrencilerin Aile İçinde Cinsel Konuların Konuşulma Durumları ile CKKDÖ ve CKÖÖ Arasındaki İlişki (N=272)

	AİAOKCKÖ	CKKDÖ			Toplam puan	CKÖÖ Toplam Puan
		İçsel Yarar Algısı	Dışsal Yarar Algısı	Zarar Algısı		
Erkek	Anne ile İletişim	0.565*	0.637***	-0.286	0.205	0.279
	Baba ile İletişim	0.112	-0.156	-0.199	-0.163	-0.157
Kadın	Anne ile İletişim	-0.089	0.258	0.256*	0.117	-0.134
	Baba ile İletişim	-0.178	-0.076	-0.099	-0.202	-0.115

* $p<0.05$. ** $p<0.01$. *** $p<0.001$

TARTIŞMA

Bu çalışmada öğrencilerin aile içerisinde konuştukları cinsel konular ile cinsellikten kaçınma durumlarının cinsiyete göre incelenmesi ve aile içerisinde konuştukları cinsel konular ile cinsellikten kaçınma karar dengesi ve cinsellikten kaçınma öz yeterlilikleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Bu kapsamda öncelikli olarak öğrencilerin cinsellikle ilgili özellikleri değerlendirildiğinde her iki cinsiyetin de benzer flört geçmişi vardır. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun cinsel deneyimi olmamakla birlikte erkeklerin kadınlara göre daha fazla ve erken yaşta cinsel deneyimi bulunmaktadır. Elde edilen veriler literatürle benzerlik göstermektedir (Ebeoğlu ve Karacan, 2017; Karacan ve Balamir Bektaş, 2016; Yıldırım, 2008). Her iki cinsiyetinde benzer flört geçmişi olmasına karşın erkeklerin daha fazla ve erken yaşta cinselliği deneyimlemesinin, ataerkil özelliklere sahip toplumumuzda erkek cinselliğinin normal karşılanması ve desteklenmesi, kadın cinselliğinde ise bekâret ile ilişkilendirilen namus kavramı üzerinden yapılan denetim ve baskıdan kaynaklandığı düşünülmektedir (Tekin ve Değirmenci, 2022).

Öğrencilerin AİAOKCKÖ puanlarına göre öğrencilerin cinsel konularla ilgili iki ebeveynle de yeterince konuşmadığı belirlenmiştir. Bunun, toplumumuzda cinselliğin bir tabu olarak görülmesinden kaynaklanmış olabileceği düşünülmektedir (Karacan ve Balamir Bektaş 2016). Ebeveynler ile konuşulan konulara bakıldığında kadın öğrenciler anneleri ile en çok menstruasyon konusunda iletişime geçerken erkek öğrenciler kürtaj konusunda konuşmaktadır. Kadın öğrencilerin babaları ile en fazla konuştuğu konu menstruasyon olurken erkek öğrenciler cinsel ilişki konusunda daha fazla bilgi almıştır. Ebeoğlu ve Karacan'ın (2017) çalışmasında ise kadın öğrenciler çalışmamızla benzer şekilde anneleri ile en fazla menstruasyon hakkında konuşurken erkeklerin çalışmamızdan farklı olarak gebelik konularını konuştuğu belirlenmiştir. Erkek öğrencilerin babaları ile konuştuğu konu çalışmamızla benzer şekilde çoğunlukla cinsel ilişki olurken kadın öğrencilerin babaları ile en çok konuştuğu konu çalışmamızdan farklı olarak gebelik olarak tespit edilmiştir. Evans ve arkadaşları da (2020) babaların oğullarıyla cinsel ilişki hakkında daha fazla konuştuğunu belirtmiştir.

Gençler cinsel konuları konuşmada daha çok hemcinsi olan ebeveynini tercih etmektedir. Ancak, bu genel bir kural değildir. Bu tür konuların konuşulması konunun içeriğine, bireysel, kültürel ve toplumsal faktörlere bağlı olarak farklılık gösterebilir (Ebeoğlu ve Karacan, 2017; Evans ve diğerleri, 2020; Ogle ve ark., 2008). Bu çalışmaya göre öğrencilerin babaları ile olan iletişim puanları cinsiyete göre farklılık göstermezken, anne ile olan iletişim puanlarında cinsiyete göre farklılık bulunmaktadır. Kadın öğrenciler anneleri ile cinsel konular hakkında konuşmayı erkeklere göre daha fazla tercih etmektedir. Bu durum kadın öğrencilerin hemcinsi olan ebeveyni kendine daha yakın görmesinden

kaynaklanıyor olabilir. Ayrıca toplulumuzda baba figürünün annelere göre daha otoriter olması nedeniyle iletişimin daha az olması ve toplumsal cinsiyet rollerine göre çocuk ile ilgili sorumlulukların ve çocuk eğitiminin anneye atfedilmesinden (Başar, 2020) kaynaklanabileceği düşünülmektedir. Bununla birlikte erkeklerin gerek anne gerekse baba ile olan iletişimlerinin kadınlara göre oldukça sınırlı olduğu görülmektedir. Bir odak grup çalışmasında da erkeklerin kadınlara göre ebeveynleri ile daha az cinsel iletişim kurduğu belirtilmiştir (Goldfarb ve ark., 2018). Cinsel iletişim üzerine etkili olan birçok karmaşık faktör bulunmaktadır. Her bireyin deneyimleri ve kişisel özellikleri farklı olduğundan, genellemeler yapmak zor olabilir. Ancak bu durumun nedeni erkeklerin iletişim tarzıyla ilişkili olabilir. Gençler için istenmeyen gebelik oranları yüksektir (Kågesten ve ark., 2015). Bu nedenle ebeveynler hem kız hem de erkek çocukları ile cinsel konularda konuşmaya teşvik edilmelidir.

Cinsel davranışa ilişkin karar dengesi, bir kişinin cinsel davranışlarında ne kadar düşünceli ve dikkatli olduğunu ifade eder. Bu kavram, kişinin cinsel davranışları hakkında bilinçli bir şekilde kararlar verme ve olası riskleri göz önünde bulundurma sürecini kapsamakta olup cinsel değerler, tutumlar, normlar, benlik saygısı ve öz-yeterlilik bu sürecin önemli unsurlarıdır. Bu bağlamda cinsel davranışa ilişkin karar dengesini kurabilme becerisi bir kişinin cinsel sağlığını korumaya, doğum kontrolü yöntemleri kullanımına, cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlara ve istenmeyen gebeliklere karşı korunmasına yardımcı olabilir (Goodson ve ark., 2006; Hulton, 2001). Yapılan bu çalışmada öğrencilerin cinsellikten kaçınma karar dengesi ölçeği, cinsellikten kaçınma öz yeterlilikleri ölçeği puanları cinsiyete göre incelendiğinde kadınların CKKDÖ dışsal yarar algısı puanı ve CKÖÖ ölçek toplam puanı erkeklerden yüksek iken erkeklerin zarar algısı puanı kadınlarınkinden fazladır. CKKDÖ içsel yarar algısı alt boyutu ve ölçek toplam puanları ise benzerdir. Kadının cinsellikten uzak durması erkek cinselliğinin ise normal karşılanması ile ilgili tutumların kültür ve toplumun genel değerlerinden kaynaklandığına dair birçok kanıt vardır. Bazı kültürlerde, kadınlar cinselliğin sadece evlilik içinde yer alması gerektiğine inanılır ve kadınların evlilik öncesinde cinsel ilişkiye girmeleri kabul edilemez görülür. Bu inançlar genellikle dini ve ahlaki değerlere dayandırılarak kadınların cinsellikle ilgili davranışlarının kontrol edilmesine yönelik toplumsal baskıların oluşmasına neden olabilmektedir (Ebeoğlu ve Karacan, 2017; Karacan ve Balamir Bektaş, 2016; Tekin ve Değirmenci, 2022; Yıldırım, 2008). Ayrıca bekâret, birçok toplumda kadının namus ve değeriyle doğrudan ilişkilendirilir. Bu nedenle, kadınlar üzerinde cinsel baskı oluşur ve bekâretin korunması beklenir. Bekâretin korunması, kadının ailesi ve toplumu tarafından takdir edilirken, kaybedilmesi ise aşağılanması, dışlanması hatta kadının ölümü ile sonuçlanabilir (Aksoy ve Yılmaz, 2019). Kadınların dışsal yarar ve cinsellikten kaçınma özyeterlilik toplam puanının erkeklere göre daha yüksek olması bu sosyo-kültürel özellikler gözönünde bulundurulduğunda beklendiği bir durum olarak kabul edilebilir. Öte yandan çalışmada erkek öğrencilerin cinsellikten kaçınma zarar algısı kadınlardan daha yüksek olarak bulunmuştur. Krugu ve ark. (2018) çalışmasında da benzer şekilde genç erkeklerin cinsellik hakkında olumsuz algılarının olduğu belirtilmektedir. Cinsellikle ilgili bu algıları etkileyen faktörler kişinin cinselliğe yönelik bilgi düzeyi, erkeklik algısı ve toplumsal cinsiyet rolleri olabilir (Courtenay, 2000).

Ebeveynler, gençlerin cinsel kararları üzerinde en erken etkiyi temsil eder. Cinsel konularda aile ile sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilen iletişim, gençlerin daha bilinçli cinsel davranışlar göstermesi ile birlikte adölesan gebelik ve CYBH gibi sağlık sorunlarının insidansında azalma ile ilişkili olabilmektedir (Widman ve ark., 2015). Ancak bu iletişimin ergenlik döneminde cinsel aktivite sıklığını artırdığı da belirtilmektedir (Fingerson, 2005). Başka bir çalışmada ise aile içi cinsel iletişim ile ergen cinsel davranışı arasında açık bir ilişki bulunmadığı saptanmıştır (Widman ve ark., 2015). Bu bulgular ebeveynin cinsellikle ilgili iletişiminin gençlerin cinsel davranışlarını olumlu veya olumsuz şekilde etkileyebildiğini bazı durumlarda ise etkilemediğini göstermektedir. Yapılan bu çalışmada ise anne ile cinsel konular konusunda kurulan iletişim ile erkekler öğrencilerde cinsellikten kaçınma karar dengesine yönelik iç ve dış yarar algısı, kadın öğrencilerde ise zarar algısı arasında anlamlı bir ilişki

olduğu tespit edilirken baba ile olan iletişim ile gençlerin cinsellikten kaçınma karar dengesi ve öz yeterlilikleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmadığı belirlenmiştir. Anneler genellikle cinsel sağlık eğitimi veren birincil ebeveyn olarak kabul edilmektedir ve gençlerin annelerin cinsel karar verme süreçlerinde babalardan daha fazla etkiye sahip olduğu belirtilmektedir. Çalışma sonuçları literatürü destekler niteliktedir (Aspy ve ark., 2007; Ramchandani ve ark., 2018; Somers ve Vollmar, 2006; Widman ve ark., 2016). Toplumların cinsiyet üzerindeki beklentileri, gençler ile cinsel konularda kurulan iletişim dilini de etkilemiş olabilir. Bunun sonucunda da birçok kültürde cinsel yönden aktif olmaları beklenen erkeklerde yarar algısının, daha pasif veya çekingen olması beklenen kadınlarda ise zarar algısının ön planda olmasını açıklayabilir (Karacan ve Balamir Bektaş 2016). Ancak çalışma örnekleminde kadın katılımcılar erkeklerden sayıca fazladır. Kadın ve erkek örneklem sayısındaki dengesizlikten dolayı bu yönde sonuçlar elde edilmiş olabilir. Bu durum çalışmamız için bir sınırlılık olup sonuçlar sadece çalışma örneklemine genellenebilmektedir.

SONUÇ

Çalışma sonuçları öğrencilerin cinsel konularla ilgili iki ebeveynle de iletişimlerinin sınırlı olduğunu göstermesi bakımından literatüre katkı sağlamaktadır. Yapılan çalışmada kadın öğrenciler anneleri ile en çok menstruasyon erkek öğrenciler ise kürtaj konusunu konuşmaktadır. Kadın öğrencilerin babaları ile en fazla konuştuğu konu menstruasyon olurken erkek öğrenciler cinsel ilişki konusunda daha fazla bilgi almıştır. Baba ile olan iletişim cinsiyet bakımından benzerken anne ile olan iletişimde erkeklerin iletişimi kadınlara göre daha azdır. Kadınların cinsellikten kaçınma öz yeterlilikleri, cinsellikten kaçınmaya ilişkin dışsal yarar algısı ve anne ile olan iletişimleri erkeklerden fazladır. Erkeklerin ise cinsellikten kaçınma yönelik zarar algısı kadınlarınkinden fazladır. CKKDÖ içsel yarar algısı alt boyutu ve ölçek toplam puanları ile AİAOKCKÖ baba ile iletişim alt boyutları bakımından cinsiyetler arasında anlamlı bir fark yoktur. Baba ile cinsel konular konusunda olan iletişim ile gençlerin cinsellikten kaçınma karar dengesi ve öz yeterlilikleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığı belirlenmiştir. Ancak anne ile kurulan iletişim ile erkek öğrencilerde iç ve dış yarar algısı, kadın öğrencilerde ise zarar algısı arasında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Bu bağlamda annelerle cinsel konularda iletişim kurmanın kadın ve erkek öğrencilerin sağlıklı cinsel davranış geliştirmeleri üzerinde olumlu etkisi olabilir. Bu nedenle annelerin çocukları ile cinsel konuları konuşmaları ve baba ile cinsel konularda iletişimin artırılması önerilir. Ayrıca bulgularımız, ebeveyn-çocuk iletişimini geliştirmeye yönelik müdahaleler için çıkarımlara sahiptir. Bu sonuçlar gençlerin cinsel risk alma davranışlarını azaltmak için mevcut veya gelişmekte olan yeni müdahaleleri uyarlamak için önemlidir. Bu alanda ileride yapılacak olan çalışmalara; aile içinde konuşulan cinsel konuların içeriğinin derinlemesine incelenebilmesi için nitel araştırma yöntemlerinin de kullanılması, elde edilen verilerin daha objektif olabilmesi adına araştırmaya ebeveynlerin de dâhil edilmesi, sonuçların güvenilirliğini artırma bakımından erkek öğrenci katılımının artırılması ve araştırmanın farklı kurumlarda yapılması ve ebeveynlerin çocukları ile cinsel konularda iletişimlerini desteklemeye yönelik farkındalık çalışmalarının yapılması önerilebilir.

SINIRLILIKLAR

Bu çalışmanın sınırlılıkları; tek kurum ve bir öğrenci örnekleminde yapılmış olması nedeniyle sonuçların evrene genellenememesi, çalışmanın kesitsel desende olması, kadın ve erkek örneklem sayısındaki dengesizliktir. Bir diğer sınırlılık ise ölçeklerin öz-bildirim şeklinde olması sosyal istenir cevaplar verilmesine yol açmış olabilir.

Etik Onay

Çalışmanın yapılabilmesi için Erciyes Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurul'undan 29.03.2022 tarihli etik onay (Numarası:148) ve Sağlık Bilimleri Fakültesi'nden kurum izni alınmıştır. Çalışmaya katılmayı kabul eden öğrencilerden sözlü ve yazılı olur alınmıştır.

Çıkar Çatışması

Çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Finansal Destek

Finansal destek alınmamıştır.

Yazar Katkıları

Tasarım: ÖK., SM., Veri Toplama veya veri girişi yapma: ÖK., Analiz ve yorum: ÖK., SM., Literatür tarama: ÖK. Yazma: ÖK., SM.

KAYNAKLAR

- Akın, B., Ege, E., Arıkan, Ç., Bursa, D. & Demirören, N. (2010). Anneler ve adolesan çocukları arasında cinsellik konusunda iletişim: Annelerin bakış açısı. *Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi*, 12(2), 39-50. <https://dergipark.org.tr/en/pub/hemarge/issue/52709/695118>
- Aksoy, A. & Yılmaz, D. V. (2019). Bir insan hakları ihlali: Namus cinayetleri. *Researcher*, 7(1), 1-19. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2151451>
- Aspy, C. B., Vesely, S. K., Oman, R. F., Rodine, S., Marshall, L. & McLeroy, K. (2007). Parental communication and youth sexual behaviour. *Journal of Adolescence*, 30(3), 449-466. <https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2006.04.007>
- Bacıoğlu, S. D. & Tezel, D. (2020). Ebeveynlerin çocuklarıyla cinsellik hakkında konuşma stratejileri ve öz-yeterlikleri. *Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 37(2), 37-57. <https://dergipark.org.tr/en/pub/buje/issue/58375/842233>
- Başar, F. (2020). *Toplumsal Cinsiyet*. Akademisyen Kitapevi. Ankara.
- Bayrak, G., Başgül, Ş. N. & Gündüz, T. (2011). *Ailede cinsel eğitim*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Beckett, M. K., Elliott, M. N., Martino, S., Kanouse, D. E., Corona, R., Klein, D. J. & Schuster, M. A. (2010). Timing of parent and child communication about sexuality relative to children's sexual behaviors. *Pediatrics*, 125(1), 34-42. <https://doi.org/10.1542/peds.2009-0806>
- Center for Latino Adolescent and Family Health. (2011). Impact, news & media (2022, September 10). (<http://www.clafh.org/ah/press-releases/>)
- Cohen, J. (1988). Set correlation and contingency tables. *Applied Psychological Measurement*, 12(4), 425-434. <https://doi.org/10.1177/014662168801200410>
- Courtenay, W. H. (2000). Constructions of masculinity and their influence on men's well-being: A theory of gender and health. *Social Science and Medicine*, 50(10), 1385-1401. [https://doi.org/10.1016/s0277-9536\(99\)00390-1](https://doi.org/10.1016/s0277-9536(99)00390-1)
- Dutra, R., Miller, K. S. & Forehand, R. (1999). The process and content of sexual communication with adolescents in two-parent families: Associations with sexual risk taking behavior. *AIDS and Behavior*, 3(1), 59-66. <https://doi.org/10.1023/A:1025419519668>

- Ebeoğlu M., & Karacan, E. (2017). Aile içinde ağırlıklı olarak konuşulan cinsel konular ölçeğinin Türkçeye uyarlanması. *Nesne Psikoloji Dergisi*, 5(9), 33-53. <https://doi.org/10.7816/nesne-05-09-02>
- Evans, R., Widman, L., Kamke, K. & Stewart, J. L. (2020). Gender differences in parents' communication with their adolescent children about sexual risk and sex-positive topics. *The Journal of Sex Research*, 57(2), 177–188. <https://doi.org/10.1080/00224499.2019.1661345>
- Fingerson, L. (2005). Do mothers' opinions matter in teens' sexual activity?. *Journal of Family Issues*, 26, 947–974. <https://doi.org/10.1177/0192513X04272758>
- Fisher, T. (1987). Family communication and the sexual behavior and attitudes of college students. *Journal of Youth and Adolescence*, 16(5), 481-495. <https://link.springer.com/article/10.1007/BF02202942>
- Goldfarb, E., Lieberman, L., Kwiatkowski, S. & Santos, P. (2018). Silence and censure: A qualitative analysis of young adults' reflections on communication with parents prior to first sex. *Journal of Family Issues*, 39(1), 28–54. <https://doi.org/10.1177/0192513X15593576>
- Goodson, P., Buhi, E. R. & Dunsmore, S. C. (2006). Self-esteem and adolescent sexual behaviors, attitudes, and intentions: A systematic review. *Journal of Adolescent Health*, 38(3), 310–319. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2005.05.026>
- Guilamo-Ramos, V., Goldberg, V., Lee, J. J., McCarthy, K. & Leavitt, S. (2012). Latino adolescent reproductive and sexual health behaviors and outcomes: Research informed guidance for agency-based practitioners. *Clinical Social Work Journal*, 40(2), 144-156. <https://doi.org/10.1007/s10615-011-0355-0>
- Hulton, I. J. (2001). The Application of the transtheretical model of change to adolescent sexual decision- making. [Doctoral thesis, James Madison University]. ProQuest Dissertations Publishing. <https://www.proquest.com/docview/304637888?pq-origsite=gscholar&fromopenview=true>
- Kågesten, A., Bajos, N., Bohet, A. & Moreau, C. (2015). Male experiences of unintended pregnancy: Characteristics and prevalence. *Human Reproduction*, 30(1), 186–196. <https://doi.org/10.1093/humrep/deu259>
- Karacan, E. & Balamir Bektaş, R. (2016). The social control of sexuality: An examination of gender and regional effects on Turkish young adults. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 33(1), 87-106. <https://acikerisim.ufuk.edu.tr:8443/xmlui/handle/20.500.14065/3624>
- Karatana, Ö., Ergün, A. & Beyhan, A. (2021). Adaptation of the decisional balance and self-efficacy scales for sexual abstinence to Turkish: A validity and reliability study. *İnönü Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Dergisi*, 9(1), 27-40. <https://doi.org/10.33715/inonusaglik.812268>
- Kauffman, L., Orbe, M., Johnson, A. L. & Cooke-Jackson, A. (2013). Familial messages about sex. A Qualitative Content Analysis of College Student Narratives. *Electronic Journal of Human Sexuality*, 20. <http://www.ejhs.org/volume16/messages.html>
- Kömürcü, N., Aksayan, S. & Yıldırım, Z. (1990). Annelerin kız çocuklarının cinsel eğitimlerine ilişkin tutum ve davranışları, 2. Ulusal Hemşireler Kongresi Kitabı (1.Baskı), İzmir, 678-694.

- Krugu, J. K., Mevissen, F. E., Flore, K. A. & Ruiter, R. A. (2018). Girls cannot be trusted: Young men's perspectives on contraceptive decision making and sexual relationships in Bolgatanga, Ghana. *The European Journal of Contraception & Reproductive Health Care*, 23(2), 139-146. <https://doi.org/10.1080/13625187.2018.1458225>
- Lefkowitz, E. S. & Espinosa-Hernandez, G. (2007). Sex-related communication with mothers and close friends during the transition to university. *Journal of Sex Research*, 44(1), 17-27. <https://doi.org/10.1080/00224490709336789>
- Malacane, M. & Beckmeyer, J. J. (2016). A review of parent-based barriers to parent-adolescent communication about sex and sexuality: Implications for sex and family educators. *American Journal of Sexuality Education*, 11(1), 27-40. <https://doi.org/10.1080/15546128.2016.1146187>
- Ogle, S., Glasier, A. & Riley, S. C. (2008). Communication between parents and their children about sexual health. *Contraception*, 77(4), 283-288. <https://doi.org/10.1016/j.contraception.2007.12.003>
- Özan, S., Aras, Ş., Şemin, S. & Orçın, E. (2004). Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin cinsel tutum ve davranış özellikleri. *DEÜ Tıp Fakültesi Dergisi*, 18, 27-39. <http://hdl.handle.net/20.500.12397/3812>
- Pariera, K. L. & Brody, E. (2021). Encouraging parental sexual communication with teen sons: A social norms experiment. *Health Communication*, 38(7), 1395-1403. <https://doi.org/10.1080/10410236.2021.2010352>
- Ramchandani, K., Morrison, P., Gold, M. A. & Akers, A. Y. (2018). Messages about abstinence, delaying sexual debut and sexual decision-making in conversations between mothers and young adolescents. *Journal of Pediatric and Adolescent Gynecology*, 31(2), 107-115. <https://doi.org/10.1016/j.jpag.2017.10.007>
- Ritchwood, T. D., Peasant, C., Powell, T. W., Taggart, T., Corbie-Smith, G. & Akers, A. Y. (2018). Predictors of caregiver communication about reproductive and sexual health and sensitive sex topics. *Journal of Family Issues*, 39(8), 2207-2231. <https://doi.org/10.1177/0192513X17741920>
- Santa Maria, D., Markham, C., Bluethmann, S. & Mullen P. D. (2015). Parent-based adolescent sexual health interventions and effect on communication outcomes: A systematic review and meta-analyses. *Perspectives on Sexual and Reproductive Health*, 47(1), 37-50. <https://doi.org/10.1363/47e2415>
- Somers, C. L. & Vollmar, W. L. (2006). Parent-adolescent relationships and adolescent sexuality: Closeness, communication, and comfort among diverse U. S. Adolescent samples. *Social Behavior and Personality: an International Journal*, 34(4), 451-460. <https://doi.org/10.2224/sbp.2006.34.4.451>
- Somers, C. L., & Surmann, A. T. (2004). Adolescents' preferences for source of sex education. *Child Study Journal*, 34(1), 47-60. <https://eric.ed.gov/?id=EJ709589>
- Tabachnick, B. G. & Fidell, L. S. (2013). Using multivariate statistics. *Multivariate Statistics*, 1-14. <https://www.pearsonhighered.com/assets/preface/0/1/3/4/0134790545.pdf>
- Tekin, N. & Değirmenci, S. D. (2022). Ataerkil kültürde kadın, erkek ve toplum ilişkisi. *Mediterranean Journal of Humanities*, 187-198. <https://doi.org/10.13114/MJH.2022.581>

- Topkaya, N. (2012). Parental communication and perceived parental attitudes about sexuality among Turkish college students. *Journal of Educational Sciences Research*, 2(2), 155-168. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED555974.pdf>
- Tuğut, N. & Gölbaşı, Z. (2019). Okul öncesi dönem çocuğu olan (3-6 yaş) ebeveynlerin cinsel eğitim tutumlarının belirlenmesi. *Turkish Journal of Family Medicine and Primary Care*, 13(3), 287-294. <https://doi.org/10.21763/tjfmpe.610610>
- Widman, L., Choukas-Bradley, S., Noar, S. M., Nesi, J. & Garrett, K. (2015). Parent-adolescent sexual communication and adolescent safer sex behavior: A meta-analysis. *JAMA Pediatrics*, 170(1), 52–61. <https://doi.org/10.1001/jamapediatrics.2015.2731>
- Yıldırım, T. (2008). *Üniversite çağındaki ergenlerin cinsel bilgi, tutum ve davranışları* [Yüksek lisans tezi, Trakya Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi <http://dspace.trakya.edu.tr/xmlui/handle/trakya/275>

EXTENDED ABSTRACT

Introduction: Talking to parents about sexuality provides essential information to guide sexual development, including understanding values and beliefs of sexuality and sexual risk and behavior. The communication of the young with families on these issues may enable them to display more conscious sexual behaviors, such as delaying the start of sexual intercourse and deliberate use of family planning methods. In addition, there may be a decrease in the incidence of health problems such as adolescent pregnancy and sexually transmitted diseases. This study aimed to examine the sexual issues that students talk about in the family and their avoidance of sexuality according to gender. Additionally, the study seeks to determine the relationship between the sexual issues they discuss in the family, the balance of their decision to avoid sexuality, and their self-efficacy to avoid sexuality.

Method: This descriptive study was conducted with 272 nursing students trained at a state university during the 2021-2022 academic year who met the inclusion criteria. The Personal Information Form collected the data, the Decisional Balance Scale for Sexual Abstinence (DBSSA), the Self-Efficacy Scale for Sexual Abstinence (SESSA), and the Weighted Topics Measure of Family Sexual Communication (WTMFSC). The IBM SPSS statistical package program was used to analyze the data. The statistical significance level was accepted at $p < 0.05$. Necessary permissions were obtained for the study.

Results: 70.2% of male students and 67.0% of female students did not currently have a partner. 70.2% of male and 61.2% of female students stated they had a partner before. 52.4% of male and 37.8% of female students indicated that sexual experience before marriage was unsuitable for a woman. Also, 45.2% of male and 37.8% of female students said it was incorrect for a man to have a premarital sexual experience. 59.5% of male and 84.6% of female students stated they had no sexual experience. The mean age of the first sexual experience of 12 experienced students was 21.06 ± 1.47 . Women students mostly talked about menstruation with their mothers (86.2%), and 15.2% spoke with their fathers. On the other hand, 13.1% of male students talked about abortion with their mothers, and 15.5% spoke about sexual intercourse with their fathers. The Women's Self-Efficacy Scale for Sexual Abstinence scores (25.21 ± 3.91) were statistically significantly higher than men's scores (21.07 ± 5.32) ($p < 0.05$). Also, the external benefit perception scores of women (15.14 ± 3.34) were considerably higher than men (13.08 ± 3.43) ($p < 0.05$). However, men's perception of harm score (17.86 ± 5.60) was significantly higher than women's (16.09 ± 5.18) ($p < 0.05$). Women's Weighted Topics Measure of Family Sexual Communication scores with the mother (12.95 ± 9.53) were significantly higher than men (6.09 ± 5.75) ($p < 0.001$). The perception of harm in women had no significant relationship with communication with their fathers ($p > 0.05$). While there was a meaningful positive relationship between the discussion with the mother about sexual issues and the perception of internal and external benefits in male students and the perception of harm in female students ($p < 0.05$), no significant relationship was determined with the communication with the father ($p > 0.05$). Moreover, it was determined that contact with the mother significantly increased the perception of internal and external benefits in male students and the perception of harm in female students ($p < 0.05$).

Discussions: This study aimed to examine the sexual issues that students talk about in the family and their avoidance of sexuality according to gender, and to determine the relationship between the sexual problems they talk about in the family, the balance of decision to avoid sexuality and their self-efficacy to avoid sexuality. According to the WTMFSC scores, communication between the students and parents regarding sexual issues was relatively weak. Considering the topics discussed with parents, both female and male students mostly communicate with their mothers about pregnancy. While menstruation was the most talked about subject by female students with their fathers, male students received more information about sexual intercourse. Like our study, Ebeoğlu and Karacan (2017) found that women students talked to their mothers mostly about menstruation and men about pregnancy. However, while the subject that male students talked to their fathers about mainly was sexuality, the topic that female students talked to their fathers about the most was pregnancy. It is stated that young people prefer their same-sex parents to talk about sexual issues (Evans et al., 2020). However, according to this study, the parent that men and women students prefer to speak about sexuality were mostly the mother. It is thought that this situation arises from the fact that the father figure in our society is more authoritarian than the mother. So, communication, responsibilities, and child education are usually considered the roles of mothers (Başar, 2020). Parental communication about sexuality can affect the sexual behavior of young adult children in diverse ways. Healthy communication may be associated with decreased incidence of health problems such as adolescent

pregnancy and sexually transmitted diseases (Widman et al., 2015). Also, the mothers of young people can be more effective than their fathers when making decisions about sexual behavior (Somers & Vollmar, 2006). In this study, it was determined that there is a significant relationship between the communication established with the mother on sexual issues and the perception of internal and external benefits towards the decision balance of avoiding sexuality in male students and the perception of harm in female students. It was determined that there was no statistically significant relationship between the communication with the father and the sexual avoidance decision balance and self-efficacy of the young. However, some studies showed that frequent communication about sexual matters increases the frequency of sexual activity during adolescence (Fingerson, 2005). Widman et al. (2015) found no clear relationship between sexual communication within the family and adolescent sexual behavior.

Conclusions: The conclusion section encapsulates the key findings, contributions, and implications of the study, providing a concise summary and synthesis of the research journey. Researchers reiterate the main findings and underscore their significance in addressing the research problem or fulfilling the study's objectives. They reflect on the broader implications of their work, highlighting its theoretical, practical, or societal relevance. Moreover, researchers articulate the study's contributions to knowledge, identifying novel insights, methodological advancements, or theoretical refinements. Concluding remarks may also address unresolved questions, lingering uncertainties, or avenues for future inquiry. By offering closure and perspective, the conclusion section affirms the study's significance, invites scholarly dialogue, and inspires further exploration of the research topic.